

Законски оквир превоза за сопствене потребе у Републици Србији

Закон о међународном превозу у друмском саобраћају („Службени лист СРЈ“ бр. 60/98, 44/99 и 74/99): Међународни превоз за сопствене потребе је међународни превоз који предузеће, друго правно лице, државни орган или предузетник, односно страно правно или физичко лице обавља возилом у власништву ради задовољавања потреба своје делатности или ради превоза својих радника или других лица у вези са обављањем послова из своје делатности

Закон о превозу у друмском саобраћају („Службени гласник Републике Србије“, бр. 46/95 и 66/2001): Превоз који обављају предузећа, правна лица, предузетници и грађани ради задовољавања потреба у обављању своје делатности

Закон о превозу у друмском саобраћају

- превоз за сопствене потребе може обављати предузеће, друго правно лице, предузетник и грађанин који испуњава услове у погледу опремљености, обезбеђења одговарајућег паркинг простора за возила, и кадрова који врше послове редовног одржавања возила и контролу њихове техничке исправности
- у возилу којим се обавља превоз за сопствене потребе мора се налазити путни налог попуњен на прописан начин, оверен и потписан од стране овлашћеног лица и лица одговорног за контролу техничке исправности возила, као и документ (отпремница и сл.) из кога се може утврдити власник и врста ствари које се превозе

Закон о превозу у друмском саобраћају

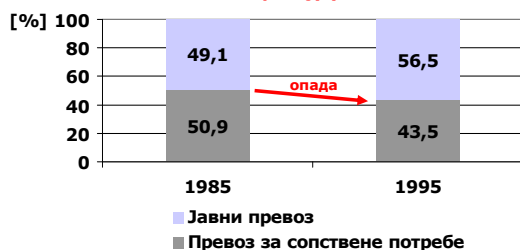
- возило којим се обавља превоз за сопствене потребе мора имати на бочним странама исписану фирму, односно назив власника возила, и то словима висине најмање 10 цм и бојом која се битно разликује од основне боје возила
- на бочним странама или у доњем десном углу ветробранског стакла возила којим се обавља превоз за сопствене потребе мора бити натпис "Превоз за сопствене потребе"

Упутство 2006/94/ЕЗ и Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 881/92

- Роба која се превози мора бити власништво извршиоца превоза, или мора да је продата, купљена, изнајмљена, произведена, изведена, прерађена или оправљена од стране извршиоца;
- Сврха превоза мора бити превоз робе до или од извршиоца превоза, или превоз у оквиру предузећа или ван њега због сопствених потреба;
- Возач моторног возила које се користи за овакав превоз мора бити лице запослено код извршиоца превоза;
- Возило које се користи за овакав превоз мора бити власништво извршиоца превоза или купљено од стране извршиоца на одложено плаћање или узето у закуп од стране извршиоца уз поштовање услова из Упутства 2006/1/ЕЗ Европског парламента и Савета;
- Превоз мора бити само пратећа, помоћна делатност основној делатности извршиоца превоза.

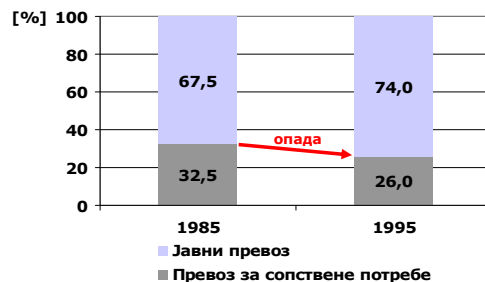
Статистичке чињенице - ЕУ

Расподела обима превоза по врстама превоза у унутрашњем друмском саобраћају у ЕУ

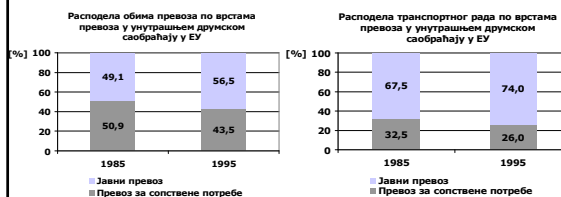
Статистичке чињенице - ЕУ

Расподела транспортног рада по врстама превоза у унутрашњем друмском саобраћају у ЕУ

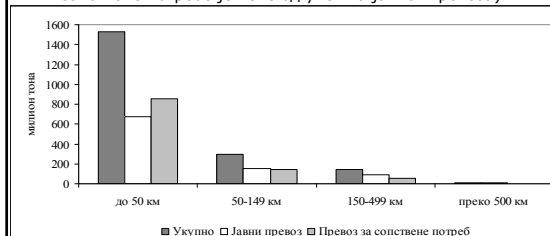
Статистичке чињенице - ЕУ

Учешће превоза за сопствене потребе је веће у обиму превоза него у транспортном раду

Статистичке чињенице - ЕУ

- Обим превоза за сопствене потребе и његово учешће у обиму превоза у унутрашњем друмском саобраћају **опада са повећањем дужине превозног пута** (на превозним путевима до 50 км учешће превоза за сопствене потребе је веће од учешћа јавног превоза)

Статистичке чињенице – ЕУ

- Доминантне групе роба у превозу за сопствене потребе су:
 - ✓ сирови и прерађени минерали и грађевински материјал
 - ✓ намирнице и прехранбени производи животињског порекла
 - ✓ машине, транспортна опрема, индустријски производи и остала разна роба
- робе које захтевају возила специјалне намене

Структура возила према намени и максималној бруто маси у УК, 1997

Возила – бруто маса	Укупно – број возила	Сопствене потребе – број возила	Јавни превоз – број возила
Соло – 3,5-7,5 тона	150 689	123 433	27 256
Соло – 7,5-17 тона	110 831	76 642	34 189
Соло – 17-25 тона	19 125	11 560	7 565
Соло – преко 25 тона	30 655	16 085	14 570
Транспортни састави – 3,5-33 тона	28 711	12 242	16 469
Транспортни састави – преко 33 тона	86 321	16 761	69 560
Укупно	426 332	256 723	169 609

Извор: Road Freight Transport for Own Account in Europe, 2001

Величина возних паркова УК, 1997

Број возила у возном парку	Предузећа која врше превоз за сопствене потребе	Транспортна предузећа
1-2	30 000 (76,1%)	11 300 (43,7%)
3-5	4 400 (11,2%)	5 700 (5,7%)
6-10	2 600 (6,6%)	4 800 (18,5%)
11-25	1 300 (3,3%)	2 600 (10,0%)
26-50	600 (1,5%)	1 000 (3,9%)
51+	500 (1,3%)	500 (1,9%)
Укупно	39 400 (100%)	25 900 (100%)

Подаци о активностима УК, 1997

	Возила – сопствене потребе	Возила – јавни превоз
Просечни пређени км по возилу годишње		
Соло – 3,5-7,5 тона	26 000	49 000
Транспортни састави – преко 33 тона	88 000	101 000
Средњи обим превоза по возилу годишње		
Соло – 3,5-7,5 тона	498	532
Транспортни састави – преко 33 тона	8 929	8 285
Средњи транспортни рад по возилу годишње		
Соло – 3,5-7,5 тона	26 000	57 000
Транспортни састави – преко 33 тона	849 000	1 191 000
Празни километри годишње [%]		
Сва возила	29	28